

Poročilo o obisku medresorskega posveta o bralni kulturi Branje kot vrednota?

Letošnji medresorski posvet o bralni kulturi je imel zanimiv in pomenljiv naslov Branje kot vrednota? Potekal je v Cankarjevem domu v Ljubljani. Zaradi upoštevanja priporočil NIJZ smo udeleženci posveta prvič gostovali v največjih dvoranah hrama kulture, čeprav naše število ni presegalo lanskoletnega števila udeležencev. Ko smo se v Linhartovi dvorani zbrali na uvodnem delu posveta, smo se morali najprej navaditi na občutek »pol prazne« dvorane, ki v teh časih postaja naša nova resničnost. Od daleč smo se spogledovali iznad zaščitnih mask in ugibali, s katerimi kolegi se bomo v odmoru lahko srečali.

Nagovorili so nas mag. Savina Zwitter, predsednica Bralnega društva Slovenije, Marko Kravos, predsednik Društva Bralna značka Slovenije – ZPMS, Renata Zamida, direktorica Javne agencije za knjigo RS, dr. Vinko Logaj, direktor Zavoda RS za šolstvo, dr. Ignacija Fridl Jarc, državna sekretarka na Ministrstvu za kulturo, ter Damir Orehovec, državni sekretar na Ministrstvu za izobraževanje, znanost in šport.

Naslov posveta je z namenom zaključen z vprašanjem. Čas karantene nam je ponovno osvetili vrednote, na katere smo zaradi hitrega tempa življenja marsikdaj pozabili. Za bralce branje vsekakor je vrednota, vprašati pa se moramo, kako branje kot vrednoto približati otrokom v različnih starostnih skupinah in odraslim. Vsi so poudarili pomembnost in nujnost domače knjižnice, saj se je v času karantene izkazala kot nujno potrebna. Nagovorili so založnike, knjigarne, knjižničarje in učitelje kot člene, ki vodimo do bralcev, da moramo še bolj spodbujati

izgradnjo oz. postavitev knjižnic doma.

Po uvodnih nagovorih je Renata Zamida (Javna agencija za knjigo RS) spregovorila o promociji branja kot promociji znanja. Poudarila je, da raziskave kažejo, da domača knjižnica z do 100 naslovov, ki jih otroci/bralci poznajo in prebirajo, (so)ustvari bralca (tudi v odrasli dobi). Opozorila nas je na pravkar izšlo knjigo *Berem, da se poberem*.

S prispevkom Psihološki pogled na bralno kulturo in branje kot vrednoto nas je dr. Sonja Pečjak (Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani) spomnila, zakaj se moramo truditi in otroke nagovarjati in prepričati, da berejo doma. Zgled pove več kot 100 besed!

Po uvodnih prispevkih so v več dvoranah sledili različni prispevki.

V nadaljevanju jih izpostavljamo le nekaj, program je res ponujal razne teme in velikokrat smo bili udeleženci kar pred težko odločitvijo, kateri prisluhniti:

- Najboljši berejo – branje v gospodarstvu;
- Družinska pismenost;
- Medpredmetno povezovanje: pri predstavitvi dela na svoji šoli je dr. Klemen Lah poudaril predvsem to, da je vsak učitelj promotor branja in da se moramo nujno medpredmetno povezovati, saj bomo samo tako dosegli optimalne rezultate;
- Glas mladih: mladi so energično in optimistično predstavili rezultate svojih delovnih akcij – nastanek in razvoj ITN festivala na Vodnikovi domačiji v Ljubljani ter oživitev vaše knjižnice

v Slapu, bukvarna in medgeneracijski prostor znanj, izobraževanja in kulture ZMAJEVA LUKNJA v Dolu pri Hrastniku;

- predstavitev projektov, primerov dobrih praks ter podpornega okolja:
 - Lahko branje;
 - OBJEM – bralna pismenost in razvoj slovenščine;
 - S knjižnim blogom do bralcev – zanimiv pogovor 3 blogerk (Alenka Štrukelj, Literarna lekarna, Nina Prešern, Gdč. knjiga in Urška Bračko, Bookknjiga), ki blog ustvarjajo kot ljubiteljice knjig in branja;
 - bralna priporočila v praksi
 - Knjiga, film, gledališka predstava in radijska igra – kako spodbujamo branje skozi povezovanje različnih področij umetnosti;
 - Mladi v medijih, mladi za medije, mediji za mlade;
 - Branje starejšim in Medgeneracijsko branje;
 - Zakaj potrebujemo branju prijazne občine;
 - Mednarodno povezovanje in sodelovanje – predstavitev povezovanja BZS s krovno evropsko

organizacijo FELA – Federation of European Literacy Associations in predstavitev slovenske sekcije IBBY;

- Pomen kakovostne ilustracije in oblikovanja knjig;
- #športajmoinberimo v sklopu Evropskega tedna športa, predstavitev pilotnega projekta;
- Bralna pismenost odraslih – predstavitev zaskrbljujočih rezultatov raziskave o bralni pismenosti odraslih v Sloveniji, ki nas umeščajo na rep evropskih držav;
- Bralna pismenost v digitalni dobi – predavanje doc. dr. Tine Bregant, dr. med., spec. pediatrije, spec. FRM, ki nam je dalo misliti, kaj vse vpliva na razvoj možganov in centrov v možganih, ki se razvijajo in delujejo ob branju.

Kot dodatni program so organizatorji ponudili še oddajo Radia Slovenije z naslovom Znanost, kultura in mediji, ki je potekala v živo iz Cankarjevega doma. Poslušanje posnetka oddaje Kako navdušiti za branje in znanje? je omogočeno v arhivu RTV Slovenija (na povezavi <https://www.rtvsi.si/4d/arhiv/174716686?s=radio>).

Vse slišano se je konec dneva povežalo v pisan in povezan mozaik primerov dobre prakse, strokovnih izzivov in predlaganih smernic v naši novi resničnosti. ●